

Protokol pro zápis kvalitativního dotazníku

Číslo Datum 19.2.2011

Skupina divadla HaDivadlo **Vaše jméno** Hana Svobodová

Demografické údaje o respondentovi

Věk 24 **Pohlaví** Ž

Studium FFMU (anglistika, germanistika) **Povolání.** student

Poznámky

PŘEPIS ROZHOVORU:

Dobrý den. Co jste naposledy viděla v HaDivadle a jak se vám to líbilo?

Naposledy jsem viděla představení *Marx Bros.* a to se mi líbilo docela hodně, i když to představení, které jsem viděla předtím, to na mě mělo větší vliv. To mě ovlivnilo víc.

A co to bylo?

Byl to *Indián v ohrožení* a já byla mile překvapena tím, že mé představy, které jsem si z názvu vytvořila, se absolutně neshodovaly s tím, o čem to divadlo ve skutečnosti bylo. Protože jsem si představovala, že to všechno bude o indiánech, nebo alespoň že se tam objeví víc indiánů, než jeden uprostřed nebo skoro až na konci, jak tomu ve skutečnosti bylo. *Indián* byl docela fajn. V HaDivadle jsem byla vlastně jen párkrát. Já nejsem moc divadelní člověk, který by tam chodil třikrát týdně. A byla jsem mile překvapená.

Říkala jste, že do divadla nechodíte zas tak často – jak tedy trávíte váš volný čas?

Já si většinou čtu, dívám se na filmy, chodím někam ven za sportem, do divadel – poměrně málokdy – přece jenom ty vstupenky nejsou úplně nejlevnější.

Co preferujete z hlediska kulturního vyžití tady v Brně?

Tak to by byly asi ty filmy, i když většinou se na ně dívám v televizi nebo na počítači. Takže možná jsem nakonec častějším návštěvníkem divadla než kina.

A jaké místo zaujímá kultura ve vašem životě?

Já si myslím, že relativně významné. Divadlo taky. Ráda chodím do divadla, podívám se na nějaké hezké představení. Špatně si ale pamatuju jména herců i jména jednotlivých představení, protože pro mě je to příběh a ani tak se nestarám o to, kdo to vlastně hraje, ale o čem ten příběh je. Nespojuju si jednotlivé herce s těmi postavami, spíš se vcituju do těch postav.

Podle čeho vybíráte, na co půjdete do divadla (když máte volný večer a rozhodnete se jít za kulturou)?

Těžko říct - když chci jít do divadla, většinou se musím rozhodovat poměrně dlouho předem. Třeba v Městském divadle si člověk musí lístky kupovat tak měsíc předem, jinak má smůlu a nevidí nic. ☺ Většinou vybírám podle nějaké recenze nebo podle doporučení kamarádů a taky podle toho, co vidím na plakátech ve městě, co mě třeba zaujme.

Co si myslíte o funkčnosti plakátové reklamy?

Podle mě fungční je. Upozorní mě vůbec na to, že nějaké takové představení existuje, protože sama bych se asi na internetové stránky divadla asi nepodívala, i pokud bych měla chuť do divadla jít.

V dnešní době si řada lidí na plakáty a podobné všudypřítomné reklamy (např. bannery na webových stránkách) vypěstovala určitou slepotu? Jak je tomu u vás?

Já se na plakáty určitě podívám – zvlášť když je to někde na zastávce, kde čekám na autobus. Často navíc bývají ty reklamy na divadelní představení zajímavé – fotka herce, je to barevnější – ale není to vyloženě reklama na Vodafone, které už jsou pro moc křiklavé a akční.

Mluvila jste o recenzích – jaké čtete? Máte své oblíbené internetové stránky nebo časopisy?

Časopisy si nekupuju, spíš čtu recenze na internetu. Vlastně se občas podívám do brněnského Kultu –i když tam zas až tolik recenzí není. Jsou tam vlastně jen takové krátké články, s pěti větami – a někdy ani to ne.

A konkrétní webové stránky?

Ne, konkrétní nemám. Dávám si vyhledat to které konkrétní představení ve vyhledávači.

A podle čeho vybíráte ta konkrétní představení (k nimž si pak dohledáte recenze)? Co je ten první impuls k výběru divadla (když pomineme ty plakáty)?

Někdo mi řekne, že byl na tom a tom představení a já si řeknu „dobře, jemu se to líbilo, tak chci zhruba vědět, o čem to je“. Podívám se třeba na fotky, co má divadlo na internetu, a pak mě to buďto zaujme, takže uvažuji, že si na to koupím vstupenku – anebo taky ne.

Z hlediska toho vybírání – rozhodujete se spíš vy sama, že na něco půjdete, nebo se necháváte ovlivnit někým jiným?

Spíš se nechám ovlivnit.

Jaká divadla navštěvujete nejčastěji? (Můžou to být pouze brněnská, nebo i po celé republice.)

Nejčastěji jsem chodila do Městského divadla - protože jsem tam jednou měla předplatné a protože se mi líbí muzikály, tak jsem tam chodila poměrně často. A pak jsem byla asi jednou nebo dvakrát v Divadle Husa na provázku a pak taky párkrát v HaDivadle.

Když jste říkala, že máte ráda muzikály –jaký typ divadla preferujete? Experimentální nebo divadla, na jejichž repertoáru jsou spíše klasické kusy (Shakespeare, Moliere)? Máte ráda více hudbu, tanec?

Spíš než experimentální se mi líbí klasický styl, kde je příběh (od začátku do konce, člověk to může sledovat). Nemám moc ráda ty vyložené zcizovací efekty a podobné věci, kde se člověk musí soustředit na formu a spíše obdivuje provedení, než příběh samotný. Já jsem radši na ten příběh.

A kde se na této škále klasika-experiment pro vás nachází HaDivadlo? Indián se vám, jak jste říkala, líbil...

No pravda, HaDivadlo je trochu experimentálnější – líbilo se mi proto, že to bylo něco nezvyklého, co jsem nikdy předtím neviděla. A hlavně z hlediska té formy, spíš než toho příběhu. Je pravda, že příběh tam taky relativně taky nějaký byl – v případě *Indiána*. Povídali si tam lidi, bylo tam několik dějů, které na sebe navazovaly i nenavazovaly - v podstatě obyčejné výňatky z něčího života.

Zpět ke kultuře. Jaké místo v rámci veškerého vašeho kulturního vyžití (od sportu, přes výstavy v galeriích až po kina) zaujímá své místo divadlo?

Divadlo je v podstatě na vrchu žebříčku mého kulturního vyžití. Na výstavy zas až tak často nechodím, pro mě jsou výstavy třeba záležitost toho, že když jedu někam na prázdniny a jsem třeba v Paříži, tak se jdu podívat do Louvru. Ale že bych chodila v Brně jen tak na výstavu někam, to ne.

Z jakého důvodu chodíte do divadla?

Já myslím, že je to stejné, jako když se podíváme na dobrý film – že z toho má člověk dobrý pocit a ještě navíc je to proto, že ti herci na jevišti hrají jenom pro vás. Vy tam sedíte jako divák a teoreticky se jich (herců) můžete dotknout (teda kdybychom seděli trochu blíž).

Máte ráda divadlo proto, že je to „živé“ umění?

Ano, je to jedno konkrétní představení, který nikdy nebude stejné jako ty ostatní. Není to třeba úplně perfektní provedení, jako je třeba film, kde se jedna scéna točí třeba třikrát, pětkrát, desetkrát, aby byla opravdu perfektní, ideální, aby na diváka zapůsobila. V tom divadle někdy dochází i k menší improvizaci a to mě na tom zajímá.

Spojujete si návštěvu divadelního představení s nějakou širší společenskou událostí (schůzka, večer s přáteli atd.) nebo chodíte do divadla spíše kvůli divadlu samotnému?

Většinou si jdu po divadle někam sednou na víno, ale nemusí to být - není to - ta hlavní část návštěvy divadla. Divadlo mě zajímá samo o sobě a nemusím tam chodit jen proto, že bych tam měla rande, nebo že bych potom šla se známými, se kterými tam jsem, někam do hospody. Jako tak, že přežiju hodinu a půl divadla a pak se konečně bavím někde u vína v hospodě? ☺ To ne.

Máte návštěvu divadla spojenou s nějakými osobními rituály? (Kadeřník, nové šaty?)

Ke kadeřníkovi kvůli každé návštěvě divadla vyloženě nechodím. Ale většinou se na to těším a často se i oblíknu do něčeho slavnostnějšího. Ale v HaDivadle mi přijde, že je to takové jiné - když člověk přijde v riflích, nikomu to nevádí. Je pravda, že když už do toho divadla jdu, tak to udělá takovou lepší atmosféru, když je člověk trochu líp oblečený.

Myslíte si, že je to klad, anebo zápor HaDivadla, že je nastaveno takto? Že je de facto jedno, jak se tam člověk oblékne?

Těžko říct. Je pravda, že si člověk do HaDivadla může obléknout plesové šaty, ale asi bych se tam potom necítila nejlíp. Dobré šaty vzbuzují dojem, že je člověk ve vyšší společnosti, dodává to všemu jiný rozměr. Ne jako když jdeme do kina, kam si sedneme na hodinu a půl, co trvá film. Ale že se tam lidi navzájem pozorují, dívají se na to, jaký máme model šatů... Což je třeba zajímavé na tom Městském divadle.

Myslíte, že je to dané typem divadla nebo lidmi, kteří do něj chodí?

To bude asi dohromady – protože si nedokážu představit člověka, který chodí jednou týdně nebo dvakrát do měsíce do opery a pak by se objevil v HaDivadle. Mě přijde, že se to navzájem ovlivňuje.

Myslíte si tedy, že se v rámci brněnských divadel publikum vůči sobě vymezuje? Že lidé, kteří chodí do Janáčkova divadla, nechodí do HaDivadla?

To ne, myslím si, že určitě padesát procent lidí, kteří chodí do Janáčkova divadla bylo i v jiném divadle, ale budou chodit dejme tomu častěji na operu a na balet, protože je to experimentální divadlo zas až tolik nezajímá. A taky složení diváků v jednotlivých divadlech je jinačí. Když jdete na operu/balet, tak je věkový průměr o dost vyšší, než třeba v Huse na provázku nebo HaDivadle, kam chodí většinou mladší lidé.

Myslíte, že rozdíl mezi jednotlivými „publiky“ je čistě věkový?

To asi ne, ale i jinačí vnímání umění – co ti lidé od divadla očekávají, co jim divadlo má dát. Jestli se diváci chtějí nechat překvapit novým pojetím, zpracováním, novým divadelním trikem, anebo jestli chtějí pouze vidět třetí čtvrté nastudování Labutího jezera, které už třikrát

viděli v jiném obsazení, aby si mohli porovnat, zda to bylo stejně, stejně dobré jako minule, nebo bylo-li to lepší/ horší.

Může být rozdíl mezi jednotlivými divadly (s publikem) generační záležitostí?

Určitě. V těch experimentálnějších divadlech to hlavně ovlivňují ti herci – i jak divadlo funguje a co se tam hraje. Nějak se na tom podílí (aspoň podle mého názoru) než dejme tomu v tom Městském nebo Janáčkově divadle, kde hercovy vlastní námitky proti repertoáru asi neprojdou.

Navštěvujete i divadla neinstitucionalizovaná, bez stále budovy, nezávislejší, která fungují například na bázi občanského sdružení?

Ano - takových věcí existuje spousta. Docela ráda chodím do Kavárny Trojka, kde jsou čas od času poměrně zajímavá představení (třeba Haz.Art nebo Grand Prix, to se mi hodně líbilo). Je to takové večerní odlehčení, které vás na hodinku zabaví, inspiruje i dá něco nového. Jsou to třeba dva nebo tři herci, kteří to mají zajímavě udělané. Často vysloví nějaký problém ve společnosti.

Kromě toho studuju němčinu, kde taky existuje ochotnické divadlo. Každý rok se tam nastuduje jedna německá hra v němčině, poměrně něco moderního – samozřejmě záleží na lidech, kteří se do tohoto ochotnického divadla přihlásí. Tohle divadlo pak má každý rok v květnu nějaké představení v Divadle Barka. Je to takový kratší festival různých divadel, kdy přijíždějí i divadla z Vídně nebo z Lipska. Je to zajímavé – jinak bychom se tady v Brně k německému divadlu asi moc nedostali.

V souvislosti se vším výše řečeným - co si vybavíte, když se řekne „divadlo“?

Když se řekne divadlo, tak si nejspíš představím Janáčkovu nebo Mahelovu divadlo, protože to je taková ta hlavní, velikánská budova – to si představím jako první. Ty ochotnické a nezávislé soubory asi ne.

Můžete mi vyprávět váš nejsilnější životní zážitek, který se nějak spojuje s HaDivadlem? Může být divadelní i nedivadelní...

Mě asi nejvíc zaujalo to provedení a ty divadelní triky – konkrétně v *Indiánovi v ohrožení*. V jednu chvíli jsem si už říkala, že to je dlouhý, že je to trochu nuda a bude to brzy končit, ale pak se najednou začne znova a jinak a je tam ten divadelní trik – to diváka podle mě úplně nadchlo. Člověku najednou přijde, jako by se v tom divadle koukal na nějaký thriller, a ani ne v divadle, ale v kině, ke všemu v 3D kině....Ten *Indián v ohrožení*, kterého jsem navíc viděla nedávno, to je můj nejsilnější zážitek.

Odkdy HaDivadlo navštěvujete a kdo vás do něj přivedl?

V HaDivadle já jsem byla kdysi dávno se školou. Ale to jsme byli zrovna na nějakém představení (už si nevzpomenu na jeho jméno), které mě ale vůbec nenadchlo. Spíš jsem se tam nudila a pak jsme byli rádi, že už to konečně skončilo a my mohli jít někam na pivo. A právě proto, že jsem měla tenhle první negativní zážitek, tak jsem si říkala, že do HaDivadla už třeba chodit nebudu.

Až nedávno mi kamarádka doporučila představení *Indiána v ohrožení*, které bylo opravdu dobře zpracované (bylo tam použito spoustu prvků, které mě něčím překvapily, které jsem nebyla zvyklá vidat v nějakém klasickém divadle) a to mě nalákalo sem znovu chodit.

Poslední dobou jste viděla dvě představení – jedno se vám líbilo, hodně, druhé tak průměrně. Máte v tuto chvíli chuť vidět ještě něco dalšího, anebo si říkáte, že už toho pro tuto chvíli bylo dost a že zkusíte nějaké jiné divadlo?

Chuť na HaDivadlo mě rozhodně nepřešla. Právě těmi novými, pro mě neznámými zpracováními témat, mě nalákalo se přijít podívat, jak udělají něco dalšího. Líbí se mi ten moment překvapení – já si nepřečtu, o čem to divadlo je a pak se nechám překvapit, co si na mě zase vymysleli.

Mohla byste mi popsat vaše pocity po shlédnutí dobrého a špatného představení?

Po shlédnutí dobrého představení mám vždycky pocit nadšení, řekněme, že mám pocit, že jsem se něco dozvěděla, jsem spokojena. Jako když se podíváte na dobrý film. Po špatném představení si jen řeknu, že za ty peníze to asi nestálo, těžko říct, mohli to udělat jinak. Ale třeba i představení, na které je dobrá recenze, nebo kterou ty divadelní kapacity označí jako dobrou, ještě neznamená, že to divadlo bude dobré nebo že se mi to bude líbit (mám jiné požadavky a představy). A nemusí to být zrovna experimentální divadlo – třeba jsem v Městském viděla *Tři sestry*, o kterém všichni básnili, jak je to výborné divadlo, a já jsem tam jen tak seděla a říkala si: „No jo, tak do té Moskvy asi neodjedou a co jako? A proč to trvá tak dlouho?“ ☺

Když vidíte za sebou v jednom divadle několik špatných představení, řeknete si pak, že už do toho divadla chodit nebudete? Vnímáte u sebe nějakou hranici únosnosti, kterou když divadlo překročí, tak na něj zanevřete?

Asi ne, protože jedno nebo dvě špatná nastudování nemohou ovlivnit můj vztah k tomu divadlu. Něco se přeci může i nemusí povést – třeba mi to sedne i nesesedne. Je to stejné jako s knížkou. Když se mi líbí nějaká kniha od jednoho autora, tak to neznamená, že se mi budou líbit všechny, že je taky budu nadšeně číst.

I do divadla, kde se mi třeba hodně věcí nelíbilo, klidně půjdu znova, když si přečtu kladné ohlasy na nějaké nové přestavení

Máte tendence tyto informace o nových inscenacích vyhledávat sama?

Ani ne, většinou na to dojde řeč; třeba s kamarádkou, která má do toho konkrétního divadla předplatné a pak mi řekne, co viděla a jestli se jí to líbilo.

Co je dle vás specifikum HaDivadla, které ho odlišuje od ostatních brněnských divadel?

To je docela těžko říct. Je to takové osobnější, než třeba Janáčkovovo a Městské, ti lidé tam k sobě mají nějak blíž. Je tam v každém případě míň herců... ☺ a taky je to zajímavý tým, že tam mají barevné kolíčky v šatně, to se mi líbilo. ☺ Vážně nevím, těžko říct.

Myslíte si, že propagace HaDivadla je dostatečná? Pokud bychom daly stranou osobní doporučení, na které vy nejvíc dáváte a které vás vlastně opětovně do divadla přivedlo.

Myslím, že plakát mě asi může dostatečně oslovit, abych se o divadlo začala zajímat. Plakátů HaDivadla jsem si sice všimla, ale neměla jsem s kým tam jít, nebylo osobní doporučení nebo nebyl prostě čas: A když jsem si pak měla vybrat, jestli tohle nebo něco jiného, tak vždycky převážil nějaký ten jiný zájem.

Co si myslíte o ceně vstupenek?

Myslím si, že je relativně vysoká. Přeci jen 200Kč není úplně málo, ale zase je pravda, že studentské jsou celkem schůdné. Ale myslím, že ceny jsou celkem adekvátní – musí se samozřejmě zaplatit herci, pronájem budovy, udržování atd.

A co v porovnání s cenami lístků v Městském divadle? Jak tam to vnímáte?

Tak tam jsou ceny určitě dražší, já si myslím, že minimálně kolem tří set za lístek. Je to pro mě hodně drahé, ale když si vezmu, jaké na to oni musejí mít náklady, tak je to asi adekvátní cena. Je pravda, že si prostě nekoupím tři lístky do měsíce, protože na to jednoduše nemám.

Znáte repertoár HaDivadla?

Moc ne. Vlastně vůbec. Jak jsem teď v HaDi byla, tak jsem si prohlížela plakát a brala si domů letáčky s informacemi, o čem ty představení jsou, což mě docela zaujalo, alespoň něco z toho. Ale že bych si pamatovala přímo název jednotlivých představení, to asi ne. Právě proto jsem si je vzala domů, abych se popřípadě mohla později podívat, co tam k tomu mají a kdyžtak se podívala i na stránky divadla, jestli se nedozvím něco víc.

Myslíte si, že by HaDivadlo mělo mít na repertoáru víc inscenací podle „klasických“ dramát, (momentálně jen *Věc Makropulos*), která by sice byla zpracována „experimentální formou“, ale může na první pohled oslovit širší spektrum diváků?

Spíš ne, klasika je v Brně záležitostí Mahenky a asi si těžko představit, že lidé, kteří mají rádi Shakespeara, by na něj šli spíš do Husy nebo do HaDi, když ho mají rádi v Mahence. Diváci jsou více fixovaní na divadlo než na tituly na repertoáru.

Sledujete působení tvůrců a herců z HaDivadla i v jiných divadlech?

Ani ne, nespojuju si obličej herců se jmény.

Myslíte, že má HaDivadlo pro život a kulturu v Brně nějaký přínos?

Určitě - jiné zpracování, jiné a nové nápady, které jsou možné jen ve větším městě, než třeba někde na vesnici. Tady v Brně je spousta studentů, kteří jsou jakýmkoliv novým experimentům v umění nakloněni, takže si takové divadlo, jako je HaDi, ty diváky snáz najde.

Všimla jste si, že HaDi funguje i jako výstavní prostor?

Všimla jsem si těch vystavených fotografií, ale protože jsem byla v HaDivadle v poslední době dvakrát krátce za sebou, tak tam byla výstava stejná, ani jsem teda nevěděla, že se obměňuje. To je pro mě novinka. Zas až tolik mě ale to neoslovilo. Myslím si ale, že je to dobré spojení – že třeba nějaký umělec, který není zas až tolik známý, aby si mohl zařídit výstavu v Moravské galerii, tady má možnost ukázat svoje dílo v divadle. A taky si myslím, že tam vystavují umělci, kteří mají k experimentu daleko blíž a diváci to potom dokážou víc ocenit. Tu výstavu uvidí lidé, kteří mají k tomuto druhu umění nějak blíž.

Chtěla byste se vy na něco sama zeptat? Nerozuměla jste nějaké otázce? Chtěla byste sama dodat něco, na co jsem se vás nezeptala?

Ne. ☺